

Yeni Türk Edebiyatı 2 Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı

Editörler

Osman Gündüz
Tacettin Şimşek

Yazarlar

Osman Gündüz
Metin Erkal
Tacettin Şimşek
A. Kerim Dinç

ISBN: 978-605-2233-03-0

1. Baskı

Mart, 2018 / Ankara
2000 Adet

Grafiker®

Yayınları

Yayın No: 268

Web: grafikeryayin.com

**Kapak, Sayfa Tasarımı,
Baskı ve Cilt**

Grafiker®

Grafik-Ofset Matbaacılık Reklamcılık
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

1. Cadde 1396. Sokak No: 6

06520 (Oğuzlar Mahallesi)

Balgat-ANKARA

Tel : 0 312. 284 16 39 Pbx

Faks : 0 312. 284 37 27

E-mail : grafiker@grafiker.com.tr

Web : grafiker.com.tr

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ / 11

BİRİNCİ BÖLÜM

CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK ROMANI / 15

(Prof. Dr. Osman Gündüz)

GİRİŞ / 17

I. CUMHURİYET DÜŞÜNCESİ ÇEVRESİNDE BİÇİMLENEN TÜRK ROMANI

/ 17

a. Öncüler / 20

- i. Reşat Nuri [Güntekin] / 20
- ii. Yakup Kadri [Karaosmanoğlu] / 25
- iii. Peyami Safa / 30

b. Bireysel eğilimler / 34

II. POPÜLER HALK ROMANCILIĞI VE POPÜLER ROMANCILAR / 34

a. Popüler halk romancılığı / 34

b. Tarihsel romanlar / 36

- i. Cumhuriyet dönemine kadar tarihsel romanlar / 37
- ii. Konularını uzak ve orta dönem Türk tarihinden alan romanlar / 37
- iii. Konularını yakın dönem Türk tarihinden alan romanlar / 38
- iv. Konularını dış Türklerin hayatlarından alan tarihsel romancılar / 40
- v. Yakın dönem tarihsel olayları işleyen tezli romanlar / 40
- vi. Yakın dönem tarihsel romanlarında çatışma alanları ya da karşı güç / 41

c. Yeni yapılanmalar, yeni eğilimler / 45

- i. Selahaddin Enis [Atabeyoğlu] / 46
- ii. Reşat Enis [Aygen] / 47
- iii. Mithat Cemal [Kuntay] / 47
- iv. Refik Halit [Karay] / 50
- v. Memduh Şevket Esendal / 51

III. 1950 SONRASI TÜRK ROMANI / 54

a. İçerideki bireysel eğilimler ya da geçmiş özlemi / 55

- i. Abdülhak Şinasi [Hisar] / 56
- ii. Samiha Ayverdi / 57
- iii. Oktay Akbal / 61

b. Toplumcu- gerçekçi romana doğru / 63

- i. Sadri Ertem / 63
- ii. Attilâ İlhan / 64
- iii. Aziz Nesin / 68

IV. KÖY/KASABA ROMANI VE ROMANDA TOPLUMCU GERÇEKÇİLİK / 69

a. Toplumcu gerçekçi bakış / 70

- i. Sabahattin Ali / 71
- ii. Kemal Tahir [Demir] / 74
- iii. Orhan Kemal [Mehmet Raşit Ögütçü] / 79
- iv. Yaşar Kemal [Göğçeli] / 81
- v. Fakir Baykurt / 84
- vi. Orhan Hançerlioğlu / 86
- vii. Samim Kocagöz / 86
- viii. Kemal Bilbaşar / 88
- ix. İlhan Tarus / 88
- x. Necati Cumalı / 89
- xi. Talip Apaydın / 89

b. Konularını Anadolu kent ve kasabalarından alan romancılar / 90

- i. Cevat Şakir [Kabağağaçlı] / 90
- ii. Tarık Buğra / 92
- iii. Mehmet Seyda [Çeliker] / 94
- iv. Tarık Dursun K[akınç] / 96

V. ÇAĞDAŞ TÜRK ROMANINDA YENİ AÇILIMLAR, YENİ SÖYLEMLER / 96

a. Öncüler / 100

- i. Ahmet Hamdi Tanpınar / 100
- ii. Oğuz Atay / 107
- iii. Yusuf Atılgan / 108

b. Toplumcu-Marksist söylem ya da 68 kuşağı / 113

- i. Leyla Erbil / 114
- ii. Mehmet Eroğlu / 115
- iii. Ayla Kutlu / 116
- iv. Latife Tekin / 117
- v. Erendiz Atasü / 118

c. İslami tavır ve gelenekçi söylem / 119

- i. Nazan Bekiroğlu / 121
- ii. İskender Pala / 122
- iii. Sadık Yalsızuçanlar / 124
- iv. Nuriye Akman / 125
- v. Fatma Karabıyık Barbarosoğlu / 125
- vi. Mustafa Miyasoğlu / 126

d. Türkçü ve milliyetçi eğilimler / 127

- i. Emine Işınsu [Öksüz] / 127
- ii. Sevinç Çokum / 128

VI. YAYIMLANDIKLARI DÖNEME TANIKLIK EDEN ROMANLAR / 129

- i. Sevgi Soysal [Sevgi Sabuncu] / 132
- ii. Füzûzan [Selçuk] / 133

VII. MODERN VE POST-MODERN EĞİLİMLER / 134

- i. Orhan Pamuk / 135
- ii. İhsan Oktay Anar / 139
- iii. Bilge Karasu / 142
- iv. Adalet Ağaoğlu / 144
- v. Nazlı Eray / 147

- vi. İnci Aral / 149
vii. Buket Uzuner / 150
viii. Ayşe Kulin / 152
ix. Elif Şafak / 153
x. Selim İleri / 154
xi. Alev Alatlı / 158

VIII. GENÇ KUŞAK ROMANCILAR YA DA
2000 SONRASI ROMANCILARI / 161

SONUÇ / 163

KAYNAKÇA / 165

İKİNCİ BÖLÜM

CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK HİKÂYESİ / 171

(Dr. Metin ERKAL)

I. CUMHURİYET DÖNEMİ HİKÂYESİNİ BESLEYEN KAYNAKLAR / 171

II. CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK HİKÂYESİ / 171

III. YENİ ARAYIŞLAR / 172

a. Bireysel eğilimler / 173

- i. Memduh Şevket Esendal / 173
ii. Cevat Şakir Kabaağaçlı [Halikarnas Balıkcısı] / 175
iii. Ahmet Hamdi Tanpınar / 178
iv. Sait Faik Abasıyanık / 179
v. Samet Ağaoğlu / 183
vi. Oktay Akbal / 184
vii. Haldun Taner / 185
viii. Nezihe Meriç / 186
ix. Tarık Buğra / 186
x. Bilge Karasu / 190

b. Marksist ve toplumcu gerçekçi eğilimler / 191

- i. Sabahattin Ali / 191
ii. Reşat Enis Aygen / 192
iii. Kemal Tahir / 192
iv. Bekir Sıtkı Kunt / 193
v. İlhan Tarus / 194
vi. Orhan Kemal / 195
vii. Samim Kacagöz / 196
viii. Necati Cumalı / 197
ix. Kemal Bilbaşar / 198
x. Yaşar Kemal / 198
xi. Mehmet Seyda / 199
xii. Talip Apaydın / 199
xiii. Fakir Baykurt / 200
xiv. Bekir Yıldız / 200
xv. Aziz Nesin / 201
xvi. Rifat Ilgaz / 204
xvii. Necati Tosuner / 205

c. Postmodern eğilimler / 205

d. Soyut anlatımı deneyenler / 206

e. Yeni gelenekçiler / 206

- i. Şevket Bulut / 207*
- ii. Sevinç Çokum / 208*
- iii. Hüseyin Su / 208*

f. Kadın yazarlar ve feminist söylem / 209

- i. Tomris Uyar / 210*
- ii. Nazlı Eray / 210*

g. İslami söylem / 211

- i. Rasim Özdenören / 211*
- ii. Mustafa Kutlu / 213*

IV. 1980 SONRASI TÜRK HİKÂYESİ / 214

KAYNAKÇA / 216

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK ŞİİRİ / 217

(Dr. Tacettin ŞİMŞEK)

**I. CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK ŞİİRİNİ HAZIRLAYAN
ŞARTLAR VE BESLEYEN KAYNAKLAR / 219**

a. Cumhuriyet Dönemi şiirini besleyen tarihsel ve sosyal olaylar / 220

b. Cumhuriyet Dönemi şiirini besleyen estetik birikim / 221

c. Cumhuriyet Dönemi şiirini besleyen düşünsel birikim / 223

- i. Milliyetçilik / 225*
- ii. Cumhuriyetçilik / 226*
- iii. Türkçülük ve Turancılık / 227*
- iv. Millî [ulus] devlet ülküsü / 228*
- v. Pozitivizm / 229*
- vi. Eğitim anlayışı / 229*
- vii. Bergson'un sezgici felsefesi / 230*
- viii. Tarihsel maddecilik / 231*
- ix. Batıcılık / 232*
- x. Aruz-hece tartışmaları / 232*

d. Cumhuriyet Dönemi'nde şiir hareketleri ve edebî topluluklar / 233

II. 1923-1940 ARASI TÜRK ŞİİRİ / 233

a. Cumhuriyet öncesinden gelen şairler / 234

b. Memleketçi tavrı benimseyen şairler / 235

1. Hecenin Beş Şairi / 235

- i. Faruk Nafiz [Çamlıbel] / 236*
- ii. Orhan Seyfi [Orhon] / 237*
- iii. Halit Fahri [Ozansoy] / 237*

- iv. *Enis Behiç [Koryürek] / 237*
- v. *Yusuf Ziya [Ortaç] / 237*

2. Hecenin diğer şairleri / 237

- i. *İbrahim Alâettin [Gövsâ] / 237*
- ii. *Şüküfe Nihal [Başar] / 238*
- iii. *Kemalettin Kâmi [Kamu] / 238*
- iv. *Ahmet Kutsi [Tecer] / 238*
- v. *Halide Nusret [Zorlutuna] / 239*
- vi. *Necmettin Halil [Onan] / 239*
- vii. *Ömer Bedrettin [Uşaklı] / 239*
- viii. *Behçet Kemal [Çağlar] / 239*
- ix. *Zeki Ömer [Defne] / 240*

c. Saf şiir/Öz şiir anlayışıyla eser veren şairler / 240

- i. *Ali Mümtaz [Arolat] / 240*
- ii. *Ahmet Hamdi [Tanpınar] / 241*
- iii. *Ahmet Muhip [Dıranas] / 243*
- iv. *Cahit Sıtkı [Tarancı] / 246*

1. Yedi Meşaleciler / 247

- i. *Ziya Osman [Saba] / 248*

d. Türkçü ve milliyetçi eğilim / 249

- i. *Mithat Cemal [Kuntay] / 249*
- ii. *Orhan Şaik [Gökyay] / 250*
- iii. *Arif Nihat [Asya] / 250*
- iv. *H. Nihal Atsız / 252*

e. Marksist-Toplumcu gerçekçi şairler / 252

- i. *Nâzım Hikmet [Ran] / 253*

f. Mitolojiden beslenen şairler / 257

- i. *Salih Zeki Aktay / 257*
- ii. *Mustafa Seyit Süttüven / 257*

g. Mistik şiir / 257

- i. *Necip Fazıl [Kısakürek] / 257*
- ii. *Asaf Hâlet [Çelebi] / 263*

III. 1940-1960 ARASI TÜRK ŞİİRİ / 266

a. Garip hareketi / 267

- i. *Orhan Veli [Kanık] / 268*
- ii. *Oktay Rifat [Horozcu] / 274*
- iii. *Melih Cevdet [Anday] / 275*
- iv. *Garip hareketinin genel özellikleri / 276*

b. Toplumcu gerçekçiler / 276

- i. *Attilâ İlhan / 276*
- ii. *Ahmed Arif / 282*

c. Mavi hareketi / 282

- i. *Ahmet Oktay / 283*

d. Saf şiir temsilcileri / 283

- i. Fazıl Hüsnü Dağlarca / 283*
- ii. Behçet Necatigil / 287*
- iii. Sabahattin Kudret Aksal / 289*

e. Millî romantikler / 290

- i. Bedri Rahmi Eyüboğlu / 290*
- ii. Cahit Külebi / 290*
- iii. Ceyhan Atuf Kansu / 293*

f. İkinci Yeni şiiri / 293

- i. İlhan Berk / 294*
- ii. Turgut Uyar / 295*
- iii. Edip Cansever / 297*
- iv. Cemal Süreya / 298*
- v. Ece Ayhan / 300*
- vi. Ülkü Tamer / 301*
- vii. İkinci Yeni şiirinin genel özellikleri / 302*

g. Gelenekçi/Ulusalcı söylem/Hisarcılar / 303

- i. İlhan Geçer / 304*
- ii. Mehmet Çınarlı / 305*
- iii. Bekir Sıtkı Erdoğan / 306*
- iv. Yahya Akengin / 306*

IV. 1960-1980 ARASI TÜRK ŞİİRİ / 307

a. Milliyetçi/Türkçü şiir / 307

- i. Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu / 307*
- ii. Abdurrahim Karakoç / 307*
- iii. Yavuz Bülent Bâkiler / 307*

b. Marksist-Toplumcu söylem / 307

- i. Enver Gökçe / 307*
- ii. Necati Cumalı / 309*
- iii. Arif Damar / 309*
- iv. Can Yücel / 310*
- v. Hasan Hüseyin Korkmazgil / 310*
- vi. Metin Eloğlu / 311*
- vii. Gülten Akin / 311*
- viii. Kemal Özer / 312*
- ix. Özdemir İnce / 312*
- x. Ataol Behramoğlu / 313*
- xi. Nihat Behram / 315*

c. Bağımsız isimler / 315

- i. Nurettin Özdemir / 315*
- ii. Hilmi Yavuz / 316*
- iii. Özdemir Asaf / 318*
- iv. Ali Akbaş / 319*

d. İslami söylem / 319

- i. Sezai Karakoç / 321*
- ii. Bahaettin Karakoç / 325*

- iii. Cahit Koytak / 325
- iv. Ebubekir Eroğlu / 326
- v. Erdem Bayazıt / 326
- vi. Cahit Zarifođlu / 327
- vii. M. Ákif İnan / 328
- viii. İsmet Özel / 329

V. 1980 SONRASI TÜRK ŞİİRİ / 331

a. İmgeci şiir / 332

- i. Tuđrul Tanyol / 332
- ii. Haydar Ergülen / 333

b. Toplumcu gerçekçi şiir / 334

- i. Şükrü Erbaş / 334
- ii. Ahmet Erhan / 335

c. İslami söylem / 336

- i. Arif Ay / 336
- ii. İlhami Çiçek / 336
- iii. Nurullah Genç / 337
- iv. M. Emin Alper / 338
- v. Ali Günvar / 338
- vi. Hüseyin Atlansoy / 338
- vii. İsmail Karakurt / 339

VI. 1990'Lİ YILLARDAN 2000'Lİ YILLARA TÜRK ŞİİRİ / 339

SONUÇ / 340

KAYNAKÇA / 342

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK DRAMATİK EDEBİYATI / 347

(Dr. A. Kerim DİNÇ)

GİRİŞ / 349

I. CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK DRAMATİK EDEBİYATI / 349

- i. Faruk Nafiz Çamlıbel / 353
- ii. Necip Fazıl Kısakürek / 353
- iii. Haldun Taner / 356
- iv. Orhan Asena / 358
- v. Güngör Dilmen / 358
- vi. Turgut Özakman / 360
- vii. Turan Oflazođlu / 361
- viii. Mustafa Necati Sepetçiođlu / 363

KAYNAKÇA / 364

ÖN SÖZ

İki ciltten oluşan bu çalışma, Eğitim Fakültelerinin Türkçe ve Sosyal Bilgiler Eğitimi Bölümü'nde okutulan *Yeni Türk Edebiyatı I-II* ve *Çağdaş Türk Edebiyatı* ile Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalında okutulan *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı* dersleri için hazırlandı. Üniversitelerde tek bir ders kitabına bağlı kalmanın ve komprime bilgi vermenin, öğrencileri tembelliğe sevk ettiğine ve onları kaynak araştırması için kütüphane çalışmalarından mahrum bıraktığına inanmamıza rağmen, zaman zaman müfredatı bütünüyle ihtiva eden bir temel kitabın eksikliğini duyduğumuzu da söylemek zorundayız.

Bu kitabın kapsam alanına giren pek çok çalışmanın olduğu bilinmektedir. Söz konusu çalışmalardan bir kısmı, işledikleri konuları ansiklopedi yahut antoloji mantığıyla ele almış, bir kısmı ise, belli bir dönem yahut kişiler çevresinde yoğunlaşmıştır. Eldeki bu çalışma, söz konusu eksiklikleri dikkate alarak, Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatını dersin müfredatına ve ders kitabı formatına uygun bir bütünlük içinde ve türlere göre incelemektedir.

Konuları türlere göre bölümlemek ilk bakışta konu bütünlüğünü zedeler gibi görünse de bu bölümlenme pedagojik açıdan öğrencilerin zihinsel dağımlıklarını önlemekte, belli bir türe odaklanmalarını sağlamaktadır. Kaldı ki bölümlerin başında yer alan “Giriş”te genel bir değerlendirmeye gidilmiş dönemin bir bütün olarak görülmesi sağlanmaya çalışılmıştır.

Çalışmamızın *Yeni Türk Edebiyatı I* ya da *Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı* adına taşıyan birinci cildinde, 1860-1920 arası Türk şiiri, hikâyesi ve romanı, sanatçılarının Türk edebiyatındaki önemi oranında, eserlerden hareketle yorumlanmış; öğrencilerin bütün içinde genel bir kanaate ulaşmaları hedeflenmiştir. Kitapta şiir, hikâye ve roman başlığı altında verilenler, bağımsız gibi görünürse de kendi içinde bir bütündür ve birbirlerini tamamlamaktadır. Her iki kitapta da edebiyatın ancak metinler vasıtasıyla sevdirebileceği düşüncesinden yola çıkılarak, dönemin sanat anlayışını en iyi temsil eden şair ve yazarlardan seçilmiş metinlere yer verilmiştir. Sanatçıların ve eserlerinin seçiminde kitabın hacmi ve derslerin kredi saatleri göz önünde tutulduğundan pek çok değerli sanatçıyı ve eserlerini yeteri kadar tanıtamamanın üzüntüsünü taşıdığımızı burada belirtmek isteriz.

Kitapta yer alan sanatçıların edebî eserlerinin incelenmesinde, eserin edebiyat tarihimizdeki önemi ve uyandırdığı yankılar ölçü alınmıştır. Buna göre her yazarın en az bir eseri üzerinde ayrıntılı olarak durulmuş, öteki eserleri ise bir/birkaç cümleyle tanıtılmakla yetinilmiştir.

Bugün pek çok eleştirmenin öngördüğü ‘her edebî eser, kendi yöntemini beraberinde getirir’ yargısı bizim de benimsediğimiz bir ilke olmakla birlikte

incelemede farklı yöntemlerden yararlanarak karma bir yol tuttuğumuzu söyleyeceğiz.

Zira günümüzde her bilim dalının başka disiplinlerden yararlandığı düşüncesi bilinen bir durumdur. Güzel sanatların önemli bir kolunu oluşturan kurgulama ve anlatma sanatı ise bu mülti-disipliner araştırma anlayışına en fazla ihtiyaç duyan bir alandır. Özellikle edebiyat tarihi nitelikli çalışmalarda ve sanat eserlerinin incelenmesinde müzik, resim, mimari gibi plastik sanatlardan, psikoloji, psikanaliz, toplumbilim, coğrafya, tarih, felsefe, hukuk, teoloji gibi sosyal bilimlerin ve hatta fen bilimlerinin pekçok alanına kadar hemen her disiplinden sanat eserlerinin ve sanat akımlarının açıklanmasında/yorumunda yararlanılmaktadır.

Edebiyat tarihinin ve sanat akımlarının yorumlanmasında ise en fazla ilişki kurulan alan tarih ve toplumbilimdir. Zira alanla ilgilenen hiçbir eleştirmen, sanatçının sosyal çevresinden soyutlanarak ya da tarihsel ve siyasal ortamdaki etkilenmeden eserini oluşturacağını söyleyemez. Eş bir söyleyişle bir edebî eserin incelenmesinde sanatçının yaşadığı dönemin olaylarının etkisi ve farklı biçimlerde esere yansması gözardı edilemez. Kaldı ki edebiyat eserleri de yeri geldiğinde tarihe ve toplumbilime kaynaklık etmektedir.

Bu itibarla edebiyat tarihi niteliği de taşıyan eldeki bu çalışmada, özellikle bir dönemden sonra artık zorunluluk hâlini alan *Batılılaşma* serüveninin açıklanmasında toplumdaki sosyal ve siyasal değişimler yanında tarihsel olaylara da geniş ölçüde yer verilmiş ve uygarlık değişiminin nedenleri çeşitli cephelerden sorgulanmaya çalışılmıştır.

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı genel başlığı altında ele aldığımız edebiyatımızın 1923-2000 yılları arasındaki dönemi farklı eğilimleri, sanat anlayışlarını, anlatım tekniklerini, dilsel tasarrufları bünyesinde barındırması bakımından adlandırmanın ne kadar zor olduğu ortadadır. Bunun zorluğu romanları ve romancıları belli adlar altında kümelendirmekten kaynaklanmaktadır. Şöyle ki, Cumhuriyet'ten sonra Türk romanı konu, teknik ve izleksel olarak büyük değişikliklere uğramıştır. Zevkler ve dünya görüşleri değişmiş; roman, Avrupa'daki düşünsel ve sosyal gelişmelere paralel olarak şekilden şekile, kalıptan kalıba girmiştir. Bu değişim, elbette sürekli arayış içinde olan sanat/sanatçılar için kaçınılmazdır ama Cumhuriyet sonrası Türk romanı için, herkes tarafından kabul görmüş, yaygın bir adlandırma/kümelendirme de henüz gerçekleşmiş değildir. Bu adlandırmalarda edebiyat tarihçilerinden kimilerinin konuları, kimilerinin eserin arka plânındaki felsefi sistemi ya da dünya görüşünü, kimilerinin de anlatım tekniklerini esas aldığı görülmektedir. Bunlar arasında köy romanı, sosyal gerçekçi roman, toplumcu roman, psikolojik roman, bireyci roman, toplumcu roman, ülkücü/milliyetçi roman, post-modern roman, On İki Mart, On İki Eylül romanları, İslamcı roman, toplumcu/toplumcu gerçekçi roman... gibi gruplandırmalar en yaygınları arasındadır.

Şurası kesindir ki Cumhuriyet sonrasında romancılar insana, mekâna ve zamana açılmış; buna bağlı olarak Yahya Kemal'in Dergâh dergisinde adını koyduğu *memleket edebiyatı* çığırını başlamıştır. Cumhuriyetin ilk on beş yılına kadar devam

eden bu anlayış varlığını sürdürmekle birlikte, roman yazarlarını yeni arayışlara, yeni tekniklere ve bunun sonucu olarak da yeni gruplaşmalara götürmüştür.

Birinci Dünya Savaşı'nın kişilerin ve toplumların ruhunda açtığı yaralar henüz tam olarak sarılmadan başlayan İkinci Dünya Savaşı ve onun ardından her on yılda bir yinelenen Yirmi Yedi Mayıs, On İki Mart ve On İki Eylül gibi demokrasiyi ve çok partili hayatı kesintiye uğratan askerî müdahaleler, bu sefer kuşkuya ve korkuya dayalı bir roman anlayışının doğmasına yol açmıştır. Ancak yukarıda söylediğimiz gibi hayat devam etmekte, ona bağlı olarak sanat da kendine yeni yollar aramaktadır. Biz bu konudaki güçlüklerle rağmen genel kabul gören ama bizim de zorunlu olarak benimsediğimiz birtakım kırılma noktalarının yaşandığı dönemlere ve dünya görüşlerine dayalı bir adlandırmayı esas aldık.

Sonuç olarak bu kitaplarda yer alan bilgiler, pek çok örneği olan edebiyat tarihlerinin, monografik nitelikli alan ve tür çalışmalarının yeni ve özgün bir terkipten ibarettir. Yeni şeyler söylediği iddiasında değildir ama ders kitabı mantığına uygun olarak, anlaşılabilirliği ve öğreticiliği esas alan bir yol izlemiştir; bilinenlere özgün bir terkipte yeni bir bakış açısı getirmiştir.

Her iki kitap da şiir, roman, hikâye, tiyatro, edebiyat tarihi ve eleştiri ana bölümlerinden oluşmaktadır. Bu bölümlerden Tanzimat, Servetifünun ve Millî Edebiyat Dönemi şiirini Elif Aktaş, Cumhuriyet Dönemi Türk Şiirini Tacettin Şimşek, her iki cildin giriş ve romanla ilgili bölümlerini Osman Gündüz, hikâye ile ilgili bölümleri Metin Erkal, tiyatro ile ilgili bölümleri Aptulkerim Dinç hazırladılar.

Her çalışma gibi bu çalışmada da birtakım eksikliklerin olacağı tabiidir. Ancak bu eksiklikler, kitapları okutan meslektaşlarımızın yapıcı uyarılarıyla zaman içinde giderilecek ve belli bir olgunluğa ulaşacaktır.

Editörler
Osman Gündüz-Tacettin Şimşek
Erzurum-2018